

Dosarul nr.2ra-167/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: O. Parfeni  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: E. Clim, E. Palanciuc, B. Bîrca

## ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de  
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Nicolae Craiu  
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al RM și a recursului declarat de Andrei Zagoreanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Zagoreanu către Ministerul Justiției al RM, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Manole Dumitru, cu privire la constatarea încălcării art. 6 par. 1 din CEDO, a art. 1 al protocolului nr. 1 la CEDO, repararea prejudiciului moral și material,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și de Andrei Zagoreanu, și menținută hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani de admitere parțială a acțiunii,

constată:

La 31 ianuarie 2018, Andrei Zagoreanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Manole Dumitru, prin care a solicitat constatarea încălcării art. 6 § 1 din CEDO, a art. 1 al protocolului nr. 1 la CEDO, repararea prejudiciului moral și a celui material.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 16 februarie 2010, instanța de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău a admis cererea sa de chemare în judecată, obligând Consiliul mun. Chișinău să-l asigure cu spațiu locativ, emițând în acest sens hotărârea nr. 3-1152/10.

Prin încheierea din 09 aprilie 2010 a executorului judecătoresc Ungureanu Oleg, a fost primită spre executare și intentată procedura de executare cu propunerea Consiliului și Primăriei mun. Chișinău de a executa, în termen de 15 zile, cerințele documentului executoriu. Ulterior, procedura de executare a fost strămutată executorului judecătoresc Manole Dumitru, în baza actului de preluare a procedurii executorii nr. 031-33/11 din 02 septembrie 2011.

În pofida existenței mai multor hotărâri judecătorești irevocabile, emise în temeiul Legii nr. 87 din 2011, totuși până în prezent titlul executoriu rămâne neexecutat, fapt prin care în continuu i se încalcă drepturile recunoscute și garantate, acțiuni și inacțiuni prin care în mod direct îi sunt cauzate prejudicii de ordin material, exprimate prin închirierea spațiului locativ și prejudiciu moral manifestat prin stare de stres și nervi față de atitudinea și tratamentul autorităților față de dânsul ca persoană și față de dreptul său recunoscut și garantat.

În opinia reclamantului, la nivel național, nu există un recurs efectiv care ar stopa încălcarea dreptului, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 13 din Convenția Europeană.

Potrivit deciziilor judecătorești pronunțate până în prezent, s-a dispus recuperarea prejudiciilor materiale și morale până la 31 iulie 2017, iar prin prezenta cerere solicită recuperarea prejudiciului material și moral cauzat pentru perioada 01 august 2017 – 31 ianuarie 2018 (6 luni de neexecutare).

Inacțiunile și nedorința vădită și obraznică a debitorilor, cât și a statului reprezentat de instituțiile publice, care nu întreprind nici o măsură în vederea neadmiterii încălcării în continuu a dreptului recunoscut îi cauzează suferințe morale atât lui personal, cât și membrilor familiei sale și că subiectul „spațiului locativ” este unul neconsumat care cauzează stres și situații tensionate în familie, insuficiența mijloacelor financiare necesare pentru achitarea chiriei, totodată având și doi copii minori la întreținere.

Conducându-se de jurisprudența CtEDO și Recomandarea nr. 6 a CSJ, conform căroră mărimea prejudiciului moral pentru 12 luni de întârziere este de aproximativ 600 de euro și câte 300 de euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere, precum și de elementele ce caracterizează noțiunea de termen rezonabil cum ar fi: complexitatea cauzei, comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților și miza (interesul) reclamantului, consideră că suma de 300 de euro, echivalent în lei moldovenești, reprezintă o satisfacție echitabilă a prejudiciului moral pentru perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018 (6 luni de zile de neexecutare).

Lipsa spațiului locativ l-a determinat să închirieze spațiu locativ în mun. Chișinău la preturile de piață, or, neexecutarea hotărârii privind asigurarea cu spațiu locativ l-a lipsit de dreptul de a dispune de bunul imobil. Astfel, a încheiat un contract de locațiune a unui apartament cu 2 odăi, care potrivit legislației în vigoare la 02 august 2017 a fost înregistrat la Direcția Deservire Fiscală Râșcani cu nr. 830, conform căruia plata lunară pentru chirie constituie 4000 de lei și care reprezintă prejudiciu material cauzat pentru perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018.

Prejudiciul material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, pentru perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018 constituie suma de 24 000 de lei (6 luni x 4000 lei/lună).

În drept, reclamantul a făcut trimitere la prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și la CEDO, solicitând constatarea încălcării art. 6 § 1 din CEDO și art. 1 al protocolului nr. 1 la CEDO, exprimat prin neexecutarea

în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-1152/10 din 16 februarie 2010, în perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018, cu încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat în sumă de 24 000 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 300 de euro echivalent în valută națională, pentru perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, menținută prin decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. S-au constatat încălcate drepturile lui Andrei Zagoreanu garantate de art. 6 § 1 din CEDO și art. 1 al protocolului nr. 1 la CEDO, cauzate prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-1152/10 din 16 februarie 2010, în perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Andrei Zagoreanu suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 24 000 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-1152/10 din 16 februarie 2010, în perioada 01 august 2017 - 31 ianuarie 2018. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

La 16.11.2018, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat normele de drept material cu privire la repararea prejudiciului material și celui moral.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 19.11.2018. Andrei Zagoreanu a declarat recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au interpretat legea materială cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii și încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 de euro.

La 11.01.2019, Andrei Zagoreanu a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 20 septembrie 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 24 octombrie 2018 (f. d. 141), iar recursurile au fost depuse la 16 noiembrie 2018 și la 19 noiembrie 2018. Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către

Ministerul Justiției al RM și de Andrei Zagoreanu, neîntemeiate și care urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Ministerul Justiției al RM și de Andrei Zagoreanu, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul

acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursurilor ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs depuse de Ministerul Justiției al RM și de Andrei Zagoreanu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și de Andrei Zagoreanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova